

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2021 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie z powództwa T. B. przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W. o zapłatę:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.590,72 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty;

1. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.444,22 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

1. nakazał pobrać tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi:

a) od powoda kwotę 69,77 zł,

a) od pozwanego kwotę 340,67 zł.

Apelację od tego rozstrzygnięcia złożyli powód oraz pozwany.

Powód T. B. zaskarżył wyrok w części tj. w zakresie punktu 2 – co do oddalonego powództwa w zakresie kwoty 1139,95 zł oraz w zakresie pkt 3 będącego konsekwencją zaskarżenia pkt 2.

Zaskarżonemu orzeczeniu apelujący zarzucił:

1. ***naruszenie przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy t.j.:***

a) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. polegające na jego niezastosowaniu co doprowadziło do przyjęcia przez Sąd, że pozwany wykazał, że miał możliwość zorganizowania pojazdu zastępczego po stawce 110 zł brutto wskazanej w oświadczeniu skierowanym w toku postępowania likwidacyjnego na warunkach jakie stosował powód, podczas gdy powód w piśmie z dnia 9 września 2020 roku zakwestionował powyższe twierdzenia pozwanego i tym samym, aby wykazać prawdziwość swoich twierdzeń to pozwany winien przedstawić w tym zakresie stosowne wnioski dowodowe, czego nie zrobił i nie udowodnił podnoszonych przez siebie okoliczności, a tym samym brak jest podstaw do przyjmowania przez Sąd, że poszkodowany przyczynił się do zwiększenia szkody w sytuacji gdy w sprawie pozwany nie wykazał, jakie faktycznie stawki przyjmuje firma (...) lub (...) w warunkach stosowanych u powoda.

b) art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego polegający na sprzecznym i nielogicznym uznaniu, że stawka 20 zł brutto za zniesienie udziału własnego w szkodzie przyjęta przez firmę (...) jest stawką weryfikowalną i na jej podstawie powinno się obliczać udział własny w szkodzie, w sytuacji gdy Sąd (str. 8 uzasadnienia wyroku) uznał, iż przedstawiona przez firmę (...) oferta jest zbyt lakoniczna (nie zawiera stawek najmu), a tym samym nieweryfikowalna,

c) art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów, w szczególności przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonania dowolnej, a nie swobodnej oceny w zakresie, w jakim Sąd uznał przyczynienie się poszkodowanego do zwiększenia szkody w zakresie nieskorzystania z oferty firmy (...) podczas gdy w toku postępowania likwidacyjnego zarówno firma (...) jak i pozwany nie przedstawili powodowi czy też poszkodowanemu pełnej oferty umożliwiającej dokonanie wyboru oferty lepszej spośród oferty powoda i firmy (...).

d) art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd zasady swobodnej oceny dowodów, w szczególności przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, to jest dokonania jego oceny z pominięciem faktu, że pozwany

złożył ofertę najmu pojazdu zastępczego po 48 godzinach od zgłoszenia szkody obejmującego prośbę o pojazd zastępczy oraz informację, że poszkodowany wynajmuje już pojazd zastępczy, podczas gdy opieszałość pozwanego w zakresie organizacji najmu pojazdu zastępczego winna być wzięta pod uwagę przez Sąd i oceniona w kategoriach zwolnienia poszkodowanego z obowiązku skorzystania z pojazdu zastępczego oferowanego przez pozwanego

e) art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd zasady swobodnej oceny dowodów, w szczególności przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, to jest dokonania jego oceny z pominięciem faktu, że pozwany w toku postępowania likwidacyjnego oraz w postępowaniu sądowym kwestionował legitymację czynną powoda i prawo do auta zastępczego poszkodowanego, podczas gdy taka postawa pozwanego winna być przez Sąd uwzględniona, gdyż wyklucza kwestię przyczynienia się poszkodowanego poprzez nieskorzystania z najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem pozwanego, który co do zasady neguje prawo poszkodowanego do auta zastępczego i odmawia pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego w całości.

f) art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów, w szczególności przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i błędne wyliczenie dni, w których należało stosować stawkę za zniesienie udziału własnego w wysokości 20 zł (stawka firmy (...)) i w wysokości 80 zł (stawka powoda), które wynikało z pominięcia twierdzeń pozwanego, że najem należał się tylko do 1 kwietnia 2019 roku a zatem stosowanie stawki firmy (...) zasadne było tylko od 20 marca 2019 roku do 1 kwietnia 2019 roku, a w pozostałym zakresie winna być uwzględniona w całości stawka powoda;

1. naruszenie przepisu prawa materialnego, a to:

a) art. 361 § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie tj. brak zasądzenia należnej powodowi kwoty odszkodowania w pełnej wysokości, a tym samym naruszenie zasady pełnego odszkodowania, podczas gdy powód wykazał zasadność najmu pojazdu zastępczego, a stawka najmu pojazdu zastępczego była stawką występującą na rynku lokalnym,

b) naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. art. 822 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 354 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie tj. pomniejszenie należnego odszkodowania z uwagi na uwzględnienie przyczynienia się poszkodowanego do zwiększenia szkody podczas gdy z akt sprawy wynika, że:

- poszkodowany za pośrednictwem powoda współdziałał i nie przyczynił się do zwiększenia szkody,
- pozwany działał w sposób opieszale i nie wykazał w toku postępowania sądowego na jakich faktycznie warunkach przebiegałby wynajem,
- pozwany co do zasady negował prawo poszkodowanego do najmu pojazdu zastępczego

i tym samym odszkodowanie winno być wypłacone po stawce najmu przyjętej przez powoda za okres 28 dni.

Wobec podniesionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku w zakresie pkt 2 poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dalszej kwoty 1139,95 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 6 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty oraz w o zmianę rozstrzygnięcia w zakresie pkt 3 poprzez zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za I instancję stosownie do zakresu zmiany wyroku Sądu I instancji, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem II instancji.

Pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W. zaskarżył wyrok w części zasądzonej od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.746,76 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 6 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty.

Zaskarżonemu orzeczeniu apelujący zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a to art. 233 § 1 i 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie w odniesieniu do dowodów w

postaci pisma strony pozwanej z dnia 13.03.2019 r. w konsekwencji pominięcia, że strona pozwana zaproponowała poszkodowanemu najem pojazdu zastępczego tej samej klasy co uszkodzony pojazd za pośrednictwem swoich asystorów za dobową stawkę czynszu najmu w kwocie 107,01 zł brutto, a propozycja strony pozwanej była wyczerpująca;

2. naruszenie prawa materialnego, a to art. 361 § 1 i 822 k.c. w zw. z art. 826 § 3 k.c. oraz art. 13 i 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych poprzez ich błędną wykładnię i w konsekwencji uznanie, że zasadny czas najmu w stanie faktycznym sprawy zamyka się w okresie do dnia 08.04.2019 r., podczas gdy szkoda miała charakter szkody całkowitej, a poszkodowany otrzymał odszkodowanie w dniu 01.04.2019 r.

Wobec podniesionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów przed Sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanego w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest zasadna, apelacja pozwanego jest niezasadna i podlegała oddaleniu w całości.

Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne i w konsekwencji przyjmuje je za własne, uznając za zbędne powielanie ich w treści uzasadnienia.

W pierwszej kolejności Sąd odwoławczy odniósł się do apelacji powoda, która była zasadna w przeważającej części.

Zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. należało ocenić jako nietrafne.

Zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. byłby skuteczny tylko wówczas, gdyby apelujący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, LEX nr 172176). Prawidłowo skonstruowany zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. powinien być połączony z zarzutem błędnych ustaleń faktycznych. W apelacji powinno zostać zatem wyjaśnione, które dowody, w jakim zakresie i dlaczego, zdaniem strony skarżącej, zostały przez Sąd ocenione z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji, które ustalenia faktyczne tego Sądu są wadliwe i jakie powinny być ustalenia prawidłowe, ewentualnie jakich ustaleń zabrakło w zaskarżonym wyroku (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 grudnia 2016 r., sygn. akt I ACa 719/16, LEX nr 2200318). Tym wymogom nie odpowiada apelacja strony powodowej.

W kontekście wyżej poczynionych uwag wskazać należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy, a dokonana ocena dowodów nie budzi żadnych zastrzeżeń pod kątem jej zgodności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Stawiane przez apelującego zarzuty w istocie nie dotyczą błędów w ustaleniach faktycznych czy ocenie dowodów, a sprowadzają się do zakwestionowania zinterpretowania faktów w kontekście przepisów prawa materialnego. Apelacja w części poświęconej zarzutowi rzekomego naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., w istocie nie zarzuca ani jednego wadliwie ustalonego faktu, to jest istnienia bądź braku określonego układu rzeczy bądź zjawisk. W istocie, zarzuty ujęte w apelacji jako dotyczące naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., stanowią zarzuty wadliwej subsumpcji art. 361 § 1 i 2 k.c. oraz art. 354 § 2 k.c. w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za zaistniałą szkodę oraz współdziałania poszkodowanego z ubezpieczycielem w celu minimalizacji szkody; są to jednak zarzuty dotyczące sprawy materialnego.

Sąd Okręgowy za trafne uznał zarzuty naruszenia art. 361 § 2 k.c. oraz art. 822 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 354 § 1 i 2 k.c. i dokonał odmiennej oceny prawnej w zakresie możliwości skorzystania przez poszkodowaną z oferty pozwanego dotyczącej najmu pojazdu zastępczego.

Zgodnie z treścią art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, a w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Art. 354 k.c. stanowi, że dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom, zaś wierzyciel powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania w taki sam sposób.

Powyższe przepisy nakładają na strony stosunku prawnego obowiązek współdziałania. W przypadku postępowania likwidacyjnego, które jest przedmiotem niniejszego postępowania, obowiązek współdziałania ma więc w istocie prowadzić do minimalizacji szkody. Należy mieć na względzie, że normalnym następstwem okoliczności, z których wynikała szkoda w przedmiotowej sprawie jest brak możliwości użytkowania przez poszkodowanego z jego pojazdu, który jako uszkodzony nie mógł być przez niego wykorzystywany. Wobec powyższego a także ze względu na brak innego pojazdu, który mógłby być do dyspozycji poszkodowanego, skorzystał on z usługi najmu pojazdu zastępczego. Poniesiony na ten cel koszt stanowi szkodę w rozumieniu strat, które poszkodowany poniósł. Aby zminimalizować szkodę poszkodowany, przez swojego pełnomocnika w osobie powoda, zwracał się do podmiotów wskazanych przez (...), jako współpracujących z nim wypożyczalni, chcąc uzyskać ofertę najmu pojazdu zastępczego. Zapytania dotyczące warunków najmu pojazdu zastępczego skierowane do (...) S.A. zakończyły się otrzymaniem informacji, że regulamin wynajmu jest dostępny na stronie internetowej, ale stosuje inne warunki w stosunku do pozwanego. Natomiast wypożyczalnia (...) udostępniła powodowi regulamin najmu z cennikiem opłat dodatkowych, jednakże nie wskazała stawek najmu pojazdów, przez co jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, przedmiotowa oferta była nieweryfikowalna. Poszkodowany nie miał więc realnej możliwości skorzystania z najmu pojazdu zastępczego po niższych stawkach najmu, o których został poinformowany. Należy mieć na względzie, że sama taka informacja nie może być traktowana jako wiążąca oferta, która nadaje się do przyjęcia i w konsekwencji umożliwia skorzystanie z niej. Wobec tego nie było możliwości zrezygnowania przez poszkodowanego w każdej chwili z usług powoda na rzecz usług świadczonych przez zakład partnerski ubezpieczyciela po niższej stawce, a tym samym nie naruszył on obowiązku minimalizacji szkody.

Wobec wyżej wskazanej argumentacji Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż dokonana przez Sąd Rejonowy weryfikacja opłaty za zniesienie udziału własnego do kwoty 20 zł nie była słuszna, za czym przemawia kilka argumentów.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż w ocenie Sądu odwoławczego, poszkodowany nie miał realnej możliwości porównania oferty najmu pojazdu zastępczego od powoda z ofertą (...). Sąd Rejonowy skupił swą uwagę na fakcie, iż opłata dodatkowa za zniesienie udziału własnego w ofercie powoda wyniosła łącznie 80 zł brutto w sytuacji, w której wypożyczalnia (...) stawki te przewidywała na poziomie 20 zł za dobę, a więc czterokrotnie niższym. Należy jednak mieć na względzie, iż aby ocenić korzystność oferty, koniecznym jest zapoznanie się z jej całokształtem, a nie wybranymi elementami. Tymczasem poszkodowany nie miał takiej możliwości, bowiem nie znał przyjętej przez wypożyczalnię (...) stawki dobowej najmu, bowiem informacja taka nie została mu przekazana. Podkreślenia wymaga, iż poszkodowany wynajmował pojazd zastępczy od powoda przy stawce najmu brutto w wysokości 190 zł, uwzględniającej usługę zniesienia udziału własnego w szkodzie całkowitej i częściowej. Z informacji przesłanej przez pozwanego wynikało, iż akceptowalna przez ubezpieczyciela stawka najmu pojazdu zastępczego dla samochodu klasy D, odpowiadającego klasie uszkodzonego pojazdu, wynosi 132 zł netto, czyli 162,36 zł brutto, jednakże nie zawiera w sobie opłaty za zniesienie udziału własnego. Uwzględniając wskazaną przez (...) opłatę w wysokości 20 zł, akceptowalna stawka najmu winna wynosić co najmniej 182,36 zł brutto, zatem jest nieznacznie niższa niż stawka, po jakiej poszkodowany wynajmował samochód zastępczy. Mając na uwadze porównanie stawki najmu oferowanego przez powoda, a stawki akceptowalnej przez ubezpieczyciela z uwzględnieniem opłaty dodatkowej, niesłusznym

jawi się zweryfikowanie stawki najmu dokonane przez Sąd Rejonowy. Należy bowiem wskazać, że takie działanie Sądu niższej instancji doprowadziło do sytuacji, w której zakwestionowana została stawka najmu mieszcząca się w akceptowalnych przez ubezpieczyciela stawkach. Upraszczając, choć akceptowalna przez ubezpieczyciela stawka najmu wynosiła 182,36 zł brutto, Sąd Rejonowy przyjął, iż uzasadnionym jest przyjęcie stawki 130 zł brutto (110 zł stawki podstawowej + 20 zł opłaty za zniesienie udziału), z czym nie sposób się zgodzić.

Po wtóre należy mieć na względzie, iż przewidziana przez (...) opłata za zniesienie udziału własnego była opłatą dodatkową, którą w czasie najmu pojazdu zastępczego, poszkodowany musiałby pokryć z własnych środków. Nie sposób zaakceptować poglądu, jakoby w ramach obowiązku minimalizacji szkody obowiązkiem poszkodowanego było wybranie oferty tańszej, ale zakładającej udział środków własnych poszkodowanego.

Wreszcie należy podkreślić, że z opinii biegłego wynika, iż stawka najmu pojazdu zastępczego wykorzystywanego przez poszkodowanego, mieści się nawet poniżej granicy stawek rynkowych dla klasy pojazdu zarówno najmowanego, jak i uszkodzonego, co również nie było kwestionowane przez pozwanego. Z powyższych względów nie było zasadne ograniczanie dobowej stawki najmu pojazdu zastępczego, z powodu nieskorzystania przez poszkodowanego z otrzymanej propozycji zorganizowania najmu pojazdu zastępczego. We wskazanych okolicznościach nie można czynić zarzutu poszkodowanemu, że naruszył zasadę minimalizacji szkody.

Wobec powyższego Sąd odwoławczy uznał, iż należne z tytułu najmu pojazdu zastępczego odszkodowanie winno być wypłacone za cały okres korzystania z pojazdu, tj. 28 dni, uwzględniając stawkę najmu pojazdu w wysokości wskazanej przez powoda (28 x 190 zł), co daje sumę 5.320 zł w miejsce wyliczonej przez Sąd Rejonowy kwoty 4.120 zł. Mając na uwadze, iż przyznane odszkodowanie obejmowało również koszty holowania w kwocie 795,67 zł oraz koszty parkowania w kwocie 615 zł, roszczenie powoda było zasadne w kwocie 6.730,67 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, iż zasądził od pozwanego na rzecz powoda wyższą kwotę tytułem najmu pojazdu zastępczego, co wynika z wyrównania stawki za okres 19 dni, do stawki po której samochód zastępczy rzeczywiście był najmowany.

Konsekwencją merytorycznej zmiany orzeczenia Sądu I instancji jest zmiana zawartego w nim rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Powód wygrał sprawę w całości toteż zasadnym było zwrócenie mu poniesionych przez niego kosztów w wysokości 3.317 zł.

Zmianie uległo również zawarte w punkcie 4 zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcie dotyczące nieuiszczonych kosztów sądowych. Wobec wygnanej powoda w całości, nieuiszczone koszty sądowe w łącznej wysokości 410,44 zł winny zostać w całości pobrane od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

Przechodząc do oceny apelacji pozwanego, Sąd Okręgowy uznał, iż była ona bezzasadna.

Zarzuty naruszenia art. 233 § 1 i 2 k.p.c. nie zasługiwały na uwzględnienie.

Nie powielając wyżej wskazanych rozważań dotyczących art. 233 § 1 k.p.c., wskazać należy, iż zarzuty stawiane przez pozwanego w istocie nie dotyczą błędnej oceny materiału dowodowego, a sprowadzają się do zakwestionowania oceny prawidłowo dokonanych ustaleń w kontekście przepisów prawa materialnego. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy nie naruszył żadnych zasad logiki czy doświadczenia życiowego przy ocenie materiału dowodowego.

Pozwany utrzymuje, iż w piśmie z dnia 13 marca 2019 r. zaproponował poszkodowanemu najem pojazdu zastępczego tej samej klasy co pojazd uszkodzony za dobową stawkę czynszu najmu w kwocie 107,01 zł brutto. Jak wynika z akt sprawy, w wyniku zdarzenia uszkodzeniu uległ samochód marki R. (...), należący do kategorii pojazdów klasy D. Jak wynika z pisma pozwanego, akceptowalne przez pozwanego dobowe stawki najmu dla pojazdów klasy D, zatem odpowiadające klasie uszkodzonego pojazdu, wynoszą 132 zł netto, tj. 162,36 zł brutto. Wskazywana przez pozwanego w apelacji stawka najmu 107,01 zł brutto dotyczy natomiast najmu pojazdu klasy C, zatem klasy niższej niż pojazd uszkodzony. Choć poszkodowany korzystał w ramach najmu pojazdu zastępczego z samochodu klasy C,

należało przyjąć, że w przypadku, gdy stawka najmu w tej klasie przekracza stawkę przyjętą przez ubezpieczyciela, jako miarodajną należy zastosować stawkę odpowiadającą klasie samochodu uszkodzonego, zatem najmu pojazdu klasy D. W tym przypadku, skoro stawka najmu pojazdu klasy D akceptowalna przez ubezpieczyciela, podwyższona o koszt zwolnienia z odpowiedzialności za szkodę w wysokości 20 zł, wynosi 182,36 zł brutto, a stawka, za jaką poszkodowany wynajął pojazd u powoda wynosi 190 zł brutto, zatem zbliżone, Sąd odwoławczy nie znalazł podstaw do ich obniżenia.

Ponadto, dodać należy, iż wątpliwości budzi skuteczność złożenia poszkodowanemu oferty najmu pojazdu zastępczego. Pozwany na etapie likwidacji szkody co prawda przesłał powodowi informację o możliwości zorganizowania bezkosztowego najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem wypożyczalni z nim współpracujących, jednakże poza informacją o akceptowalnych przez ubezpieczyciela stawkach najmu, nie przekazał żadnych innych informacji o warunkach najmu pojazdu zastępczego. Po kontakcie ze wskazanymi przez ubezpieczyciela wypożyczalniami, poszkodowany nadal nie otrzymał informacji, które można by uznać za ofertę. (...) S.A. poinformowała bowiem powoda, że regulamin wypożyczenia jest dostępny na stronie internetowej, jednakże wypożyczalnia ta dla (...) przewiduje inne zasady wynajmu co do limitu km i odpowiedzialności, które jednak nie zostały poszkodowanemu przedstawione, a były istotne pod względem porównania tej oferty z ofertą powoda. Natomiast wypożyczalnia (...) przesłała powodowi regulamin wynajmu, ze wskazaniem opłat dodatkowych, oraz cennikiem, jednakże nie wskazano stawki dobowej najmu pojazdu, zatem jak słusznie wskazał Sąd I instancji, oferta ta była nieweryfikowalna.

Zarzut naruszenia art. 361 § 1 i 822 k.c. w zw. 13 i 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli, dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli w zw. z art. 361 § 1 i 2 k.c., Sąd Okręgowy uznał na nietrafny.

Zakresem odpowiedzialności odszkodowawczej są objęte wyłącznie te negatywne majątkowe następstwa w majątku poszkodowanego, które pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym (art. 361 § 1 k.c.). Adekwatny związek przyczynowy, stanowiący jedną z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, wyznacza zarazem granice odpowiedzialności odszkodowawczej. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., III CZP 75/11, wyjaśnił, że teoria przyczynowości adekwatnej służy nie tylko do określenia, czy dana osoba ponosi odpowiedzialność za skutki zdarzenia szkodzącego, ale także do oznaczenia, jakie skutki pozostają w normalnym powiązaniu z tym zdarzeniem. Nie budzi wątpliwości pogląd, że normalny związek może wykraczać poza konsekwencje bezpośrednie i umożliwia zaliczenie do zwykłych następstw zdarzenia szkodzącego także uszczerbek majątkowy wynikły z wydatków wymuszonych na poszkodowanym przez wystąpienie tego zdarzenia. Szkoda, mająca charakter dynamiczny i zmienny w czasie, obejmuje nie tylko bezpośrednie następstwa zdarzenia szkodzącego, ale także dalsze, powstałe już po zdarzeniu szkodzącym, w tym w związku z poniesieniem kosztów najmu pojazdu zastępczego w czasie, w którym poszkodowany nie mógł korzystać z uszkodzonego pojazdu służącego mu do wykonywania działalności zawodowej lub gospodarczej albo pomocnego w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. W tych okolicznościach należy stwierdzić, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita) (tak uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 76/13, OSNC 2014/9/85).

W niniejszej sprawie poszkodowany, choć szkoda została zakwalifikowana przez ubezpieczyciela jako szkoda całkowita, nie zdecydował się bezpośrednio po uzyskaniu odszkodowania na zakup nowego pojazdu, ale dokonał naprawy uszkodzonego pojazdu, do czego był uprawniony. Jednakże, w ocenie Sądu Okręgowego, istotne pogorszenie sytuacji prawnej poszkodowanego, który po szkodzie całkowitej nie zakupił innego pojazdu, a zdecydował się na naprawę uszkodzonego pojazdu, nie godzi się z zasadami sprawiedliwości. Sytuacja poszkodowanego nie jest bowiem

zgoła inna, gdyż w każdym przypadku, niezależnie od sposobu pozyskania pojazdu do użytku, wymagany jest czas i środki. Skoro zatem w orzecznictwie powszechnie akceptowalny jest pogląd, że odszkodowanie winno obejmować również koszty najmu pojazdu zastępczego w okresie od wypłaty odszkodowania do chwili zakupu nowego pojazdu, o ile czas najmu jest racjonalny i ekonomicznie uzasadniony, nie sposób uznać, że najem pojazdu zastępczego w sytuacji wykorzystania tego czasu na naprawę pojazdu nie jest kosztem uzasadnionym i podlegającym zwrotowi przez ubezpieczyciela. Należy bowiem podkreślić, iż po dniu wypłaty odszkodowania, poszkodowany w dalszym ciągu nie posiadał innego pojazdu, który był mu niezbędny co codziennego funkcjonowania i potrzebował czasu na jego pozyskanie (zakup nowego samochodu bądź naprawę uszkodzonego). W niniejszej sprawie należy zatem uznać, iż najem pojazdu zastępczego na okres 5 dni po wypłacie odszkodowania był celowym i ekonomicznie uzasadnionym wydatkiem, który winien zostać objęty odpowiedzialnością ubezpieczyciela. Na marginesie należy dodać, że we wskazywanej przez pozwanego dacie 1 kwietnia 2019 r., poszkodowany nie otrzymał odszkodowania, a jedynie decyzję o jego przyznaniu. Tym bardziej zasadność najmu pojazdu zastępczego w okresie do 3 kwietnia 2019 r., tj. daty wypłaty odszkodowania, nie powinna budzić wątpliwości.

W tym stanie rzeczy Sąd odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. wkładając na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów na rzecz powoda. Powód poniósł koszty związane z udziałem w postępowaniu apelacyjnym, zatem należało zwrócić mu żądane koszty. Na koszty te składały się: opłata od apelacji w wysokości 100 zł oraz koszty ustanowienia pełnomocnika w sprawie w kwocie 135 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 z późn. zm.).